

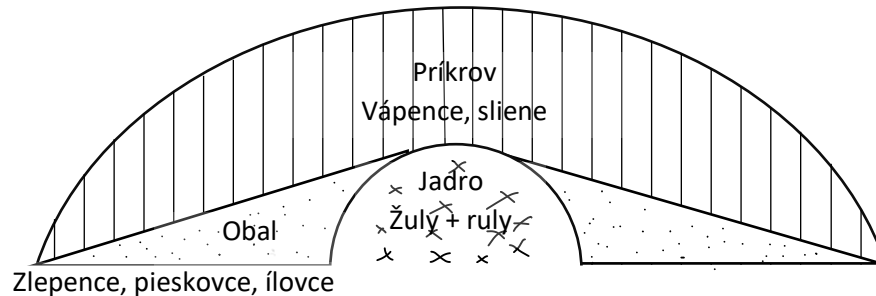
Geologický vývoj, Geologická stavba Slovenska

- Na území Slovenska zasahujú **2 Geomorfologické celky**:
 - **Karpaty**:
 - Zahŕňajú všetky pohoria nachádzajúce sa na Slovensku
 - Delia sa na:
 - **Západné Karpaty** – nachádzajú sa aj na Slovensku
 - **Východné Karpaty** – nachádzajú sa aj na Slovensku
 - **Južné Karpaty**
 - **Panónska panva**:
 - Zahŕňa všetky nížiny na Slovensku
 - Nížiny:
 - **Podunajská nížina**
 - **Záhorská nížina**
 - **Východoslovenská nížina**
- **Geologický vývoj Slovenska**:
 - **Prvohory** – Varíske vrásnenie ktorým sa vytvoril slovenský blok, jeho základom boli horniny žuly a ruly
 - **Druhohory** – Na Slovensku bolo more (dôkaz: nájdené žraločie zuby), na konci druhohôr (v kriede) sa začalo Alpínske vrásnenie ktorým sa vytvoril centrálny masív Karpát (vzniká formovanie jadrových pohorí)
 - **Treťohory** – delia sa na 2 obdobia:
 - **Staršie treťohory** – vznik pohorí na severe Slovenska, ide o flyšové a bradlové pohoria
 - **Mladšie treťohory** – vznik sopečných pohorí, vznik neogénnych kotlín
 - **Štvrtohory** – na reliéf pôsobia vonkajšie (exogénne) činitele – voda, vietor, ľadovec, človek a pod., čím vznikajú štvrtohorné sedimenty (usadeniny) ako napríklad štrky, piesky a spraše
- **Geologická stavba Slovenska**:
 - Od severu na juh:
 - **Flyšové pásmo**:
 - Výskyt: Na severe Slovenska
 - Horniny: Pieskovce, ílovce, zlepence
 - Vznik: Staršie treťohory
 - Pohoria: Javorníky, Biele Karpaty, Oravské Beskydy, Kysucké Beskydy...
 - Nerastné suroviny: Málo
 - Podzemná voda: Málo
 - **Bradlové pásmo**:
 - Výskyt: Južne pod flyšovým pásmom, v okolí Váhu
 - Horniny: Vápence, sliene
 - Vznik: Staršie treťohory
 - Pohoria: Pieniny

- Nerastné suroviny: Produkcia stavebných materiálov, preto sú v okolí Váhu veľa cementární

▪ **Jadrové pásmo + Slovenské rudohorie:**

- Výskyt: Centrálna časť SR
- Stavba: Najkomplikovanejšie z hľadiska stavby

- Vznik: Druhoohory
- Pohoria: Tatry, Nízke Tatry, Veľká Fatra, Malá Fatra, Malé Karpaty
- Nerastné suroviny: Železná ruda, Medená ruda, Magnezit

▪ **Sopečné pásmo:**

- Výskyt: Stred a Východ SR
- Horniny: Čadič, Andezit, Znelec
- Vznik: Treťohory – neogén
- Pohoria:
 - Východná časť: Vihorlat, Slanské vrchy
 - Ostatná časť: Poľana, Štiavnické vrchy, Kremnické vrchy, Vtáčnik
- Nerastné suroviny: Zlato, Striebro, Zinok, Meď

▪ **Neogénne kotliny:**

- Vznik: Treťohory – neogén + Štvrtoohory
- Horniny: Štrky, Piesky, Íly
- Nerastné suroviny:
 - Ropa + Zemný plyn – Záhorie (Gbely)
 - Soľ – Okolie Prešova
 - Hnedé uhlie – Handlová + Nováky